

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a ja 8 §:n sekä tuloverolain 122 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhtiöveron hyvityksestä annetun lain ja tuloverolain säännöksiä, jotka rajoittavat käyttämättömien hyvitysten, veroylijäämien ja tappioiden siirtymistä omistajanvaihdosten yhteydessä.

Rajoituksia lievennettäisiin siten, että pörssiyhtiön julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden omistajanvaihdokset eivät vaikuttaisi mainittujen erien siirtymiseen.

Lisäksi laajennettaisiin yhtiön tai osuuskunnan oikeutta vähentää tappio saamastaan konserniavustuksesta.

Lisäksi ehdotetaan, että käyttämättömien hyvitysten vähentämistä ja veroylijäämien huomioon ottamista omistajanvaihdoksesta huolimatta koskevien hakemusten käsittely siirrettäisiin Verohallitukselta verovirastoihin.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 1999 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Tappiot

Verotuksessa vahvistettu tappio vähennetään tuloverolain (1535/1992) 117—123 ja 123 a §:n säännösten mukaisesti 10 seuraavan verovuoden aikana sitä mukaa kuin tuloa syntyy.

Tappioiden vähentämisoikeutta yhteisön ja elinkeinoyhtymän omistajanvaihdoksen jälkeen on rajoitettu lain 122 §:n 1 momentissa siten, että tappiota ei vähennetä, jos tappiovuonna tai sen jälkeen yli puolet yhteisön tai elinkeinoyhtymän osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä on vaihtunut. Tappioiden vähentäminen estyy myös eräissä välillisissä omistajanvaihdoksissa. Pykälän 2 momentin nojalla verovirasto voi kuitenkin hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen. Oikeus voidaan myöntää erityisistä syistä, milloin se yhtiön tai yhtiymän toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen.

Toimivalta hakemusasian käsittelyssä kuu-

lui alunperin valtiovarainministeriölle. Vuoden 1994 syyskuun alusta toimivalta siirrettiin Verohallitukselle ja vuoden 1996 alusta edelleen lääninverovirastoille eli nykyisille verovirastoille. Vuoden 1996 muutoksen johdosta Verohallitus antoi lääninverovirastoille ohjeen 634/348/96 hakemusten käsittelyä varten. Yhteenvetona verohallituksen ratkaisukäytännöstä ohjeessa todetaan, että uusilla omistajilla on useimmissa tapauksissa ollut jonkinlainen kytkentä hankittavaan yritykseen. Erityisten syiden olemassaoloa harkittaessa ovat ohjeen mukaan tulkinnanvaraisia tapaukset, joissa ostettavaan yritykseen nähden täysin ulkopuolinen taho ryhtyy jatkamaan toimintaa. Erityisiä syitä on katsottu olevan muun muassa sukupolvenvaihdosluovutuksissa, myytäessä yritys sen työntekijöille, konsernin sisäisissä ja yritysten saaneerausohjelmiin liittyvissä omistusmuutoksissa sekä pörssiyhtiöiden omistajanvaihdoksissa. Erityisinä syinä voidaan ohjeen mukaan pitää myös sitä, että yrityksen toiminnan jatkumisella on alueellisesti tai kansantaloudellisesti erityistä merkitystä työllisyyden kannalta.

Tuloverolain 122 §:n 3 momentin mukaan

osakeyhtiö tai osuuskunta voi vähentää 2 momentin mukaisen tappion vain siltä osin kuin verovuoden tulo ennen tappion vähentämistä ylittää saadun konserniavustuksen määrän. Tappiota ei siten poikkeusluvasta huolimatta saa vähentää saadusta konserniavustuksesta. Säännös estää yrityksen uutta omistajaa hyödyntämästä sellaisia ostetun yrityksen tappioita, jotka ovat syntyneet ennen yrityksen hankkimista ja ovat siten uudelle omistajalle täysin vieraita. Sama vaikutus on tuloverolain 123 §:n 2 momentilla, joka rajoittaa tappioiden siirtymistä sulautumisessa ja jakautumisessa. Vastaanottava yhteisö saa näissä tilanteissa vähentää sulautuneen tai jakautuneen yhteisön tappion vain, jos vastaanottava yhteisö ja sen osakkaat tai jäsenet yhdessä ovat tappiovuoden alusta lukien omistaneet yli puolet sulautuneen tai jakautuneen yhteisön osakkeista tai osuuksista.

1.2. Veroylijäämät ja käyttämättömät hyvitykset

Yhtiöveron hyvityksestä annetun lain (1232/1988) 5 §:n 3 momentin mukaiset käyttämättömät hyvitykset ovat taloudellista lopputulosta ajatellen monessa suhteessa rinnastettavissa vahvistettuihin tappioihin.

Käyttämättömiä hyvityksiä muodostuu, kun yhtiö on osingonsaajana oikeutettu yhtiöveron hyvitykseen, mutta hyvitystä ei voida lukea yhtiön hyväksi verovuonna sen johdosta, että sille ei verovuonna synny verotettavaa tuloa. Käyttämättömät hyvitykset vähennetään kymmenen seuraavan verovuoden aikana yhtiölle määräytyistä tuloveroista.

Vahvistettujen tappioiden tapaan käyttämättömät hyvitykset edustavat taloudellista arvoa, jonka yhtiö voi niiden syntymisvuoden jälkeen hyödyntää verotuksessaan.

Niin ikään veroylijäämät ovat uudelle omistajalle taloudellisesti merkittäviä. Yhtiölle syntyy veroylijäämiä, kun sen tuloksen perusteella 7 §:n mukaisesti määräytyvä vertailuvero ylittää sen kyseiseltä vuodelta jakaman osingon perusteella 6 §:n mukaisesti määräytyvän tuloveron vähimmäismäärän. Veroylijäämä otetaan huomioon yhtiön verotuksessa 10 seuraavan verovuoden aikana siten, että yhtiö voi seuraavina verovuosina jakaa suuremman osan tuloksestaan osakkaille yhtiöveron hyvitykseen oikeuttavana osinkona ilman velvollisuutta suorittaa 9 §:n mukaista täydennysveroa.

Omistajanvaihdostilanteissakäyttämättömiin hyvitysten ja veroylijäämien siirtymistä on rajoitettu vastaavalla tavalla kuin tappioiden siirtymistä. Yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a §:n 1, 2 ja 4 momentti rajoittavat käyttämättömien hyvitysten vähentämistä sekä lain 8 §:n 3 ja 4 momentti ja 10 §:n 2 momentti veroylijäämien huomioon ottamista.

Oikeus veroylijäämien huomioon ottamiseen ja käyttämättömien hyvitysten vähentämiseen omistajanvaihdoksesta huolimatta voidaan myöntää hakemuksesta samoin edellytyksin kuin tappioiden vähentämiseen. Toimivaltainen viranomaisena on kuitenkin veroviraston sijasta Verohallitus, jolle toimivalta siirtyi valtiovarainministeriöltä vuoden 1996 tammikuusta.

Verohallituksen ratkaisukäytännössä on pyritty siihen, että veroylijäämiä ja käyttämättömiä hyvityksiä koskevat hakemukset ratkaistaisiin pääsääntöisesti yhdenmukaisesti tappioita koskevien hakemusten kanssa noudattaen edellä mainitussa lääninverovirastolle tappiohakemusten käsittelyä varten annetussa ohjeessa kuvattuja perusteita.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Tappion vähentäminen konserniavustuksesta

Tappion vähentämisoikeutta konserniavustuksesta koskeva tuloverolain 122 §:n 3 momentin rajoitus estää uutta omistajaa hyödyntämästä sellaisia ostetun yrityksen tappioita, jotka ovat uudelle omistajalle vieraita. Säännös on osoittautunut tarpeettoman rajoittavaksi sen alkuperäiseen tarkoitukseen nähden.

Usein yritystoimintaa harjoitetaan sellaisessa konsernirakenteessa, jossa tuotannollinen tai muu tuloa tuottava toiminta kuuluu konsernin tytäryhtiöille konsernin emoyhtiön vastatessa konsernijohdosta ja hallinnosta sekä rahoituksesta. Emoyhtiön tulot saattavat tällöin kertyä pääosin konserniavustuksina.

Ei ole perusteltua, että emoyhtiön tappioiden vähentäminen konserniavustuksesta esyy emoyhtiön omistajanvaihdoksen johdosta silloinkin, kun konserniavustuksen antajana on samaan konserniin jo ennen emoyhtiön omistajanvaihdosta kuulunut tytäryhtiö, jonka omistuksessa ei ole tapahtunut muutoksia. Tämän vuoksi ehdotetaan 122 §:n 3 momenttia muutettavaksi siten, että omistajan-

vaihdoksesta huolimatta verovirasto voisi myöntää oikeuden vähentää tappio myös yhtiön saamaa konserniavustusta vastaavalta osalta, jos konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain (825/1986) 3 §:ssä säädetty edellytykset konserniavustuksen antamiselle ovat olleet olemassa jo ennen tuloverolain 122 §:n 1 momentissa tarkoitettua omistajanvaihdosta. Mainitun 3 §:n vaatiman omistussuhteen konserniavustuksen antajan ja saajan välillä on siten tullut vallita ennen tuloverolain 122 §:n 1 momentissa tarkoitettua omistussuhteen ylittymistä.

Edellytykset tappion vähentämiseen omistajanvaihdoksesta huolimatta olisivat samat kuin 122 §:n 2 momentissa mainitut. Myös ratkaisukäytännössä voitaisiin lähtökohtaisesti noudattaa samaa linjaa kuin 2 momentin mukaisissa hakemusasioissa. Erityistä huomiota olisi kuitenkin kiinnitettävä säännöksen tavoitteen toteutumiseen. Rajoitusten lieventäminen ei saisi johtaa esimerkiksi konserniavustuksen kierrättämiseen uudelta omistajayhtiöltä tappioyhtiölle sen tytäryhtiöiden kautta. Hakemusmenettelyssä säännösten tavoitteiden vastaiset pyrkimykset olisi pyrittävä torjumaan, ja epäselvissä tilanteissa hakijalta olisi edellytettävä tarvittavaa selvitystä. Jos oikeutta tappion vähentämiseen konserniavustuksesta ei myönnetä, tappioyhtiö voisi säännöksen estämättä vähentää tappion muilta osin, jos sille myönnetään oikeus tappion vähentämiseen 2 momentin nojalla.

2.2. Pörssi-yhtiön osakkeiden omistajanvaihdokset

Omistajanvaihdoksiin liittyviä tuloverolain ja yhtiöveron hyvityksestä annetun lain säännöksiä sovelletaan kaikkiin yhteisöihin ja elinkeinoyhtiöihin, myös pörssi-yhtiöihin ja muihin yhtiöihin, joiden osakkeilla käydään julkisesti kauppaa. Rajoitukset hakemusmenettelyineen ovat erityisen perusteltuja ajatellen tilannetta, jossa yhtiön osakeenemistöstä siirtyy yhdeltä omistajalta tai etuyhteystaholta toiselle, joka voi määräämisvaltaansa käyttäen pyrkiä hyödyntämään ostettua yhtiön tappioihin, veroylijäämiin tai käyttämättömiin hyvityksiin sisältyvän verohyödyn. Vaaraa rajoitusten tarkoituksen vastaisten veroetujen saamisesta ei sen sijaan juurikaan ole, jos tosiasiallinen määräämisvalta ei osake-enemmistön siirtymisestä huolimatta muutu, esimerkiksi silloin, kun omis-

tajanvaihdokset johtuvat lukuisten toisistaan riippumattomien ja yhtiöstä pelkästään sijoituskohteena kiinnostuneiden tahojen osakesijoituksista, joilla ei ole merkitystä yhtiön päätöksenteon tai toiminnan kannalta.

Pörssi-yhtiöiden omistajanvaihdostilanteissa oikeus tappioiden ja käyttämättömien hyvitysten vähentämiseen samoin kuin veroylijäämien huomioon ottamiseen on lähes poikkeuksetta myönnetty. Vallitsevaa käytäntöä voidaan pitää julkisen kaupankäynnin luonteeseen nähden perusteltuna. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden vaihdanta on tarkoitettu mahdollisimman laajaksi, ja kaupankäynnin osapuolina on pääasiassa kohdeyhtiön toimintaan nähden passiivisia sijoittajia, jotka tekevät ostopäätöksensä etupäässä osakkeisiin kohdistuvien tuotto-odotusten perusteella. Yleensä pörssi-yhtiöiden hakemuksissa on kysymys juuri tavanomaisessa pörssi-kaupankäynnissä tapahtuneista omistajanvaihdoksista. Säädetyn omistussuhteen siirtymisestä ei usein ole täyttä varmuutta, jos osakas ei ilmoita saantoon osakasrekisteriin eikä omistajanvaihdos tule muutakaan kautta yhtiön tietoon. Hakemus saatetaan näissä tilanteissa tehdä siltä varalta, että säädetyn rajan ylittävä omistajanvaihdos on tapahtunut.

Omistajanvaihdoksiin liittyvien rajoitusten soveltaminen sellaisenaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden omistajanvaihdoksiin ei ole tarkoituksenmukaista. Rajoituksia ehdotetaan tämän vuoksi lievennettäväksi. Rajoitusten lieventäminen on perusteltua erityisesti kun kyse on suuresta pörssi-yhtiöstä, joilla on huomattavan laaja omistus pohja ja jonka osakkeilla käydään aktiivisesti kauppaa. Tuollaisten yhtiöiden osakkeita voi olla julkisen kaupankäynnin kohteena paitsi arvopaperipörssin varsinaisella pörssilistalla, myös pörssin I-listalla, NM-listalla ja Prelistalla, jotka korvaavat OTC-listan ja meklarilistan kuluvan syksyn aikana toteutettavan pörssin listauudistuksen yhteydessä. Viimeksi mainituilla listoilla olisi kuitenkin pörssilistasta poikkeavien listalleottoedellytysten johdosta myös monien pienyhtiöiden osakesarjoja, joilla käytävä kauppa on satunnaista. Kun pörssilistalle ottaminen edellyttää, että yhtiön markkina-arvo on vähintään 35 miljoonaa euroa, I-listalle ottamiseen riittää 4 miljoonan euron ja NM-listalle ottamiseen 2 miljoonan euron markkina-arvo. Prelistalle ottamiselle ei pörssin säännöissä ole lainkaan asetettu vas-

taavaa kokoon liittyvää edellytystä.

Ehdotetut lievennykset koskisivat vain arpopaperipörssin varsinaisella pörssilistalla olevien yhtiöiden osakkeita. Ehdotuksen mukaan pörssiyhtiön tappio vähennetään omistajanvaihdosten estämättä, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa. Tällöin myöskään pörssiyhtiön omistamien osakkeiden ei katsottaisi vaihtavan omistajaa sovellettaessa tuloverolain 122 §:n 1 momentin jälkimmäisen virkkeen mukaista välillisiä omistajanvaihdoksia koskevaa säännöstä. Pörssiyhtiön omistama yhtiö voisi siten emoyhtiön omistajavaihdoksesta huolimatta vähentää tappionsa ilman veroviraston myöntämää lupaa samoin edellytyksin kuin pörssiyhtiö itse.

Yhtiöveron hyvityksestä annetun lain käyttämättömiä hyvityksiä ja veroylijäämiä koskevia säännöksiä muutettaisiin vastaavalla tavalla. Asiaa koskevat säännökset lisättäisiin tuloverolain 122 §:n 2 momentiksi, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyisivät 3 ja 4 momentiksi sekä yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a §:n 2 momentiksi, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyisivät 3—5 momentiksi ja 8 §:n 4 momentiksi, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyisi 5 momentiksi. Tuloverolain nykyiseen 122 §:n 2 momenttiin sisältyvä sana lääninverovirasto ehdotetaan samalla korvattavaksi viraston nykyisellä nimellä verovirasto.

Jos osakesarja on otettu pörssilistalle tappioiden, käyttämättömien hyvitysten tai veroylijäämien syntymisvuoden aikana tai sen jälkeen tai mainitun ajankohdan jälkeen tapahtuu muita merkityksellisiä muutoksia esimerkiksi osakeannin johdosta, olisi säännöksiä sovellettaessa ratkaisevaa tilanne sen verovuoden lopussa, jona tappio tai käyttämättömän hyvitys vähennetään tai veroylijäämä otetaan huomioon. Jos niistä osakkeista, jotka eivät tuolloin ole julkisen kaupankäynnin piirissä, yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa tappion, käyttämättömän hyvityksen tai veroylijäämän syntymisvuonna tai sen jälkeen, mainitut erät voitaisiin hyödyntää tarvitsematta turvautua hakemusmenettelyyn.

2.3. Toimivaltainen viranomainen hakemusasioissa

Veroylijäämiä ja käyttämättömiä hyvityksiä koskevat hakemukset käsitellään Verohallituksessa. Näiden hakemusasioiden siirtä-

mistä verovirastoille samanaikaisesti tappioita koskevien asioiden kanssa vuoden 1996 alusta ei pidetty tarkoituksenmukaisena ratkaisukäytännön ollessa vielä vakiintumaton. Koska yhtiöllä voi samanaikaisesti olla sekä aikaisemmilta verovuosilta vahvistettuja tappioita että veroylijäämiä tai käyttämättömiä hyvityksiä, joudutaan omistajanvaihdostilanteissa hakemus usein tekemään kahdelle eri viranomaiselle.

Tappioita koskevien hakemusten käsittelyn siirtämisestä verovirastoihin saadut kokemukset ovat pääosin myönteisiä. Eri verovirastojen ratkaisukäytännössä ei Verohallituksen ohjeistuksen johdosta liene myöskään esiintynyt merkittävää epäyhtenäisyyttä. Veroylijäämiä ja käyttämättömiä hyvityksiä koskeva ratkaisukäytäntö on nyttemmin vakiintunut. Näin ollen on olemassa edellytykset siirtää myös veroylijäämiä ja käyttämättömiä hyvityksiä koskevien hakemusten käsittely verovirastoihin. Yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a §:n nykyistä 2 momenttia ja 8 §:n nykyistä 4 momenttia ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi siten, että toimivalta veroylijäämiä ja käyttämättömiä hyvityksiä koskevissa hakemusasioissa siirrettäisiin Verohallitukselta veroviranomaisille. Ratkaisukäytännön yhtenäisyyttä eri verovirastoissa voitaisiin tarvittaessa edistää Verohallituksen ohjeistuksella.

Toimivaltainen verovirasto olisi verotuksen toimittava verovirasto, eli sama verovirasto, joka ratkaisee myös verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 85 §:n mukaisen ennakkotietoa koskevan hakemuksen.

Tuloverolain 122 §:n 2 momenttia ehdotetaan yhdenmukaisuuden vuoksi muutettavaksi siten, että myös tappion vähentämistä koskevat hakemukset käsiteltäisiin verovelvollisen kotikunnan veroviraston sijasta verotuksen toimittavassa verovirastossa.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Tappioiden vähentämistä konserniavustuksesta koskeva ehdotus saattaa jossain määrin vähentää veron tuottoa. Muilla ehdotuksilla ei arvioida olevan vaikutusta veron tuottoon.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Veroylijäämiä ja käyttämättömiä hyvityksiä koskevien poikkeuslupahakemusten siir-

täminen Verohallituksesta verovirastoihin, joissa nykyisin jo käsitellään vastaavat tapioita koskevat poikkeuslupahakemukset, vähentäisi jossain määrin hallinnon päällekkäistä työtä.

Pörssiyhtiöiden omistajanvaihdoksia koskevat muutokset vähentäisivät hakemusten lukumäärää sekä niiden tekemisestä ja käsittelystä yhtiöille ja hallinnolle aiheutuvaa työmäärää.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

1.

5. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999, ja niitä sovellettaisiin omistajanvaihdoksiin, joissa säädetty omistusosuus ylittyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Lakien toimivaltaista viranomaista koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin jo niiden voimaan tullessa vireillä oleviin ja myöhemmin tehtyihin hakemuksiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Laki

yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/1988) 5 a §:n 2 momentti ja 8 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1391/1995, sekä *lisätään* 5 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1391/1995 ja laissa 1735/1995, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti ja nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, sekä 8 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1192/1989 ja 1542/1992 sekä mainitussa laissa 1391/1995, uusi 4 momentti, jolloin muutettu 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

5 a §

Pörssiyhtiön käyttämätön hyvitys vähennetään 1 momentin estämättä, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Pörssiyhtiön omistamien osakkeiden ei tällöin katsota vaihtaneen omistajaa 1 momentin jälkimmäistä virkettä sovellettaessa.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, verotuksen toimittava verovirasto voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden käyttämättömiin hyvitysten vähentämiseen.

8 §

Pörssiyhtiön veroylijäämä otetaan 1 momentin estämättä huomioon, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohte-

na olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa 3 momentissa tarkoitettulla tavalla. Pörssiyhtiön omistamien osakkeiden ei tällöin katsota vaihtaneen omistajaa 3 momentin jälkimmäistä virkettä sovellettaessa.

Sen estämättä, mitä 3 ja 4 momentissa säädetään, verotuksen toimittava verovirasto voi erityisistä syistä, milloin se yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden veroylijäämien huomioon ottamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan omistajanvaihdoksiin, joissa yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a §:n 1 momentissa ja 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu omistusosuus ylittyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Lain 5 a §:n 3 momenttia ja 8 §:n 5 momenttia sovelletaan kuitenkin lain voimaan tullessa vireillä oleviin ja myöhemmin tehtyihin hakemuksiin.

2.

Laki**tuloverolain 122 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 122 §, sellaisena
 kuin se on laeissa 624/1994 ja 1565/1995, seuraavasti:

122 §

Omistajanvaihdosten vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön ja elinkeinoyhtymän tappiota ei vähennetä, jos tappiovuoden aikana tai sen jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut. Jos tappiota tuottaneen yrityksen osakkeista tai osuuksista vähintään 20 prosenttia omistavassa yhteisössä tai yhtymässä on tapahtunut vastaava omistajanvaihdos, viimeksi mainitun yhteisön tai yhtymän omistamien osakkeiden tai osuuksien katsotaan vaihtaneen omistajaa.

Pörssiyhtiön tappio vähennetään 1 momentin estämättä, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Pörssiyhtiön omistamien osakkeiden ei tällöin katsota vaihtaneen omistajaa 1 momentin jälkimäistä virkettä sovellettaessa.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, verotuksen toimittava verovirasto voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön tai

yhtymän toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen.

Osakeyhtiö ja osuuskunta saa kuitenkin vähentää tappion 3 momentissa tarkoitetun luvan nojalla vain siltä osin kuin yhteisön verovuoden tulo ennen tappion vähentämistä ylittää sen saaman, konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa (825/1986) tarkoitetun konserniavustuksen määrän. Verovirasto voi 3 momentissa tarkoitetuilla perusteilla myöntää luvan tappion vähentämiseen kokonaan, jos konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain 3 §:ssä säädetty edellytykset konserniavustuksen antamiselle ovat täyttyneet jo ennen 1 momentissa tarkoitettua omistajanvaihdosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 199 .

Lakia sovelletaan omistajanvaihdoksiin, joissa 1 momentissa tarkoitettu omistusosuus ylittyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Lain 122 §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin lain voimaan tullessa vireillä oleviin ja myöhemmin tehtyihin hakemuksiin.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouko Skinnari*

1.

Laki

yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/1988) 5 a §:n 2 momentti ja 8 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1391/1995, sekä

lisätään 5 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1391/1995 ja laissa 1735/1995, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti ja nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, sekä 8 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1192/1989 ja 1542/1992 sekä mainitussa laissa 1391/1995, uusi 4 momentti, jolloin muutettu 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 a §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, verohallitus voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden käyttämättömien hyvitysten vähentämiseen.

Pörssiyhtiön käyttämätön hyvitys vähennetään 1 momentin estämättä, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Pörssiyhtiön omistamien osakkeiden ei tällöin katsota vaihtaneen omistajaa 1 momentin jälkimmäistä virkettä sovellettaessa.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, verotuksen toimittava verovirasto voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden käyttämättömien hyvitysten vähentämiseen.

8 §

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, verohallitus voi erityisistä syistä, milloin se yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden veroylijäämien huomioon ottamiseen.

Pörssiyhtiön veroylijäämä otetaan 1 momentin estämättä huomioon, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa 3 momentissa tarkoitettulla tavalla. Pörssiyhtiön omistamien osakkeiden ei tällöin katsota vaihtaneen omistajaa 3 momentin jälkimmäistä virkettä sovellettaessa.

Sen estämättä, mitä 3 ja 4 momentissa säädetään, verotuksen toimittava verovirasto voi erityisistä syistä, milloin se yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden veroylijäämien huomioon ottamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Lakia sovelletaan omistajanvaihdoksiin, joissa yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 5 a §:n 1 momentissa ja 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu omistusosuus ylittyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Lain 5 a §:n 3 momenttia ja 8 §:n 5 momenttia sovelletaan kuitenkin lain voimaan tullessa vireillä oleviin ja myöhemmin tehtyihin hakemuksiin.

2.

Laki

tuloverolain 122 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 122 §, sellaisena kuin se on laeissa 624/1994 ja 1565/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

122 §

122 §

Omistajanvaihdosten vaikutus tappioiden vähentämiseen

Omistajanvaihdosten vaikutus tappioiden vähentämiseen

Yhteisön ja elinkeinoyhtymän tappiota ei vähennetä, jos tappiovuoden aikana tai sen jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut. Jos tappiota tuottaneen yrityksen osakkeista tai osuuksista vähintään 20 prosenttia omistavassa yhteisössä tai yhtymässä on tapahtunut vastaava omistajanvaihdos, viimeksi mainitun yhteisön tai yhtymän omistamien osakkeiden tai osuuksien katsotaan vaihtaneen omistajaa.

Yhteisön ja elinkeinoyhtymän tappiota ei vähennetä, jos tappiovuoden aikana tai sen jälkeen yli puolet sen osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä vaihtunut. Jos tappiota tuottaneen yrityksen osakkeista tai osuuksista vähintään 20 prosenttia omistavassa yhteisössä tai yhtymässä on tapahtunut vastaava omistajanvaihdos, viimeksi mainitun yhteisön tai yhtymän omistamien osakkeiden tai osuuksien katsotaan vaihtaneen omistajaa.

Pörssiyhtiön tappio vähennetään 1 momentin estämättä, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Pörssiyhtiön omistamien osakkeiden ei tällöin katsota vaihtaneen omistajaa 1 momentin jälkimmäistä virkettä sovellettaessa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, se lääninverovirasto, jonka virka-alueella yhteisön tai yhtymän kotikunta on, voi

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, verotuksen toimittava verovirasto voi erityisistä syistä, milloin se yhteisön tai yh-

Voimassa oleva laki

erityisistä syistä, milloin se yhteisön tai yhtymän toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen.

Osakeyhtiö tai osuuskunta saa kuitenkin vähentää tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetun tappion vain siltä osin kuin yhteisön verovuoden tulo ennen tappion vähentämistä ylittää sen saaman konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa (825/1986) tarkoitetun konserniavustuksen määrän.

Ehdotus

tymän toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden tappion vähentämiseen.

Osakeyhtiö ja osuuskunta saa kuitenkin vähentää tappion 3 momentissa tarkoitetun luvan nojalla vain siltä osin kuin yhteisön verovuoden tulo ennen tappion vähentämistä ylittää sen saaman, konserniavustuksesta verotuksessa annetussa laissa (825/1986) tarkoitetun konserniavustuksen määrän. *Verovirasto voi 3 momentissa tarkoitetuilla perusteilla myöntää luvan tappion vähentämiseen kokonaan, jos konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain 3 §:ssä säädetty edellytykset konserniavustuksen antamiselle ovat täyttyneet jo ennen 1 momentissa tarkoitettua omistajanvaihdosta.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan omistajanvaihdoksiin, joissa 1 momentissa tarkoitettu omistusosuus ylittyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Lain 122 §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin lain voimaan tullessa vireillä oleviin ja myöhemmin tehtyihin hakemuksiin.

